

Inatsisartuni ilaasortaq
Sofia Geisler, Inuit Ataqtigiit
/Maani

§ 37 nr. 2019-122 naapertorlugu Kuannersuit pillugu apeqquteqaammut akissut

Asasara Sofia Geisler.

25. februar 2019-imi Narsami oqaloqatigiiffiusumik ataatsimeeqatigiinneq pillugu apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput. Apeqqutit akinissaannut atugassamik Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik aamma Nakorsaaneqarfik ilassuteqartinneqarput.

- 1. Ataasinngorneq 18. februar 2019 Narsami innuttaasut ataatsimeeqatigineqarput Kuannersuarni aatsitassarsiortoqalissappat tamatuma innuttaasut peqqissusaannut avatangiisinullu sunniutigisinnaasai pillugit.**

Kuannersuarni aatsitassarsiortoqalissagaluarpat tassunga tunngatillugu avatangiisinut sunniutigisinnaasai misissorlugit suliaralugillu sulilunniit suliaq iluamik aallartinnitsoq aammalu Greenland Mineral Limited akuersissummik tunineqassanersoq sulilunniit qulaajaaneq naammassinngitsoq Kuannersuarni aatsitassarsiorfik peqqissutsimut akornutaanaviannitsoq angalasunit oqaatigineqarnera Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu pissusissamisoorpa?

Aatsitassaqarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik Nakorsaaneqarfillu imaattumik ilisimatitsissuteqarput:

”Angalaqatigiissitat ulorianartorsiorsinnaanermut suliaassanik aalajangersimasunik ammaanngillat. Narsami oqaloqatigiiffiusumik ataatsimeeqatigiinneq, aamma Nanortalimmi, Qaqortumi, Igalikumi, Qassiarsummi Narsarsuarmilu ingerlanneqartoq najukkami innuttaasut aatsitassarsiornermi oqartussaasunik ilisimatusarnikkullu siunnersortinik aatsitassarsiornermut inatsit maleruagassallu naapertorlugit aatsitassarsiornermi suliat tamarmiusut qanoq suliarineqartarneri pillugit toqqaannartumik oqaloqateqarsinnaanissaannut qaaqqusiffiuvoq. Nakorsaaneqarfik angalaqatigiinnut peqataatitaqarpoq. Pilersaarut tamakkerluni www.naalakkersuisut.gl aqqutigalugu tusagassiorfinnut nalunaaruteqarnikkut tamanut ammasumik saqqummiunneqarpoq.

Ataatsimiinnerni ilisimatitsissutit paasissutissallu, ilisimariikkat, sumiiffimmilu ilisimatusarnerit misissuinerillu tamanut saqqummiunneqarsimasut pitsaassutsimikkullu qulakkiikkat tunngavigalugit apeqqutinut akisoqartarpoq.”

Allakkap ullua: 08-03-201

Suliaq nr.: 2019-58E

Akt-id: 102023E

Postboks 161

3900 Nuuk

Oqa. (+299) 34 50 C

Fax (+299) 34 54 1

E-mail: pan@nanoq.

www.naalakkersuisut.

2. Kuannersuarni aatsitassarsiortoqalissagaluarpat tamanna Narsami innuttaasut peqqissusaannut akornutaanavianngitsoq oqaatigineqarmat tamanna pissusissamisoortutut Naalakkersuisunut nalilerneqarpa?

Nakorsaaneqarfik imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq:

"Innuttaasut apeqqutinut peqqissutsimut tunngasunut Nakorsaaneqarfimmiit kinaassusersiorfiunngitunik aalajangersimasunillu akissuteqarfigineqarput. Qinngornerit pujoralannillu siaruartoqartarnera pillugu apeqqut aalajangersimasoq tunngavigalugu oqaatigineqarpoq, ilisimasat pioreersut tunngavigalugit qinngornerit pujoralaallu Narsap illoqarfianut anngussinnaasut innuttaasut peqqissusaannut sunniuteqartussamik annertussuseqarnissaat ilimagineqanngitsoq.

Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq:

"Ataatsimiinnermi ilisimatitsissutit paasissutissallu, ilisimariikkat, sumiiffimmilu ilisimatusarnerit misissuinerillu tamanut saqqummiunneqarsimasut pitsaassutsimikkullu qulakkiikkat tunngavigalugit apeqqutinut akisoqartarpoq. Aamma innuttaasut ilisimatinneqarput, maannarpiaq Kuannersuarni suliassamut ASN-imut nassuiaammik inaarutaasumik soqanngitsoq."

Pisortani oqartussaasut kinaassusersiunngitsumik pissusiviusullu tunngavigalugit paasissutissanik innuttaasunut ingerlaavartumik saqqummiussisarnissaat Naalakkersuisut ajorinngilaat pingaartillugulu.

Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik-imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq:

"Peqataasunit katillugit 175-iusunit 83 %-it naliliipput, ataatsimiinnermi najoqqutarisat pitsaasut imaluunniit pitsaasorujussuullutik. 78 %-it isumaqarput, oqaloqatigiinnermi najoqqutarisat apeqquteqarnissamut oqallinnernullu peqataanissamut periarfissaminnik pitsannguisut. 85 %-it isumaqarput, paasissutissiisut katitigaanerat pitsaasoq imaluunniit pitsaasorujussuulluni. 75 %-it isumaqarput, paasissutissiinnermi qulequttat paasinissaannik annertusititsisut."

3. Kuannersuarni aatsitassarsiortoqalissagaluarpat tamanna Narsami innuttaasut peqqissusaannut akornutaassanngitsoq aallartitanit oqaatigineqartoq sumik uppernarsaateqarluni tunngaveqarnersoq Naalakkersuisut oqaatigisinnaavaat?

Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik Nakorsaaneqarfillu imaattumik ilisimatitsissuteqarput:

"Angalaqatigiissitat ulorianartorsiorsinnaanermut suliassanik aalajangersimasunik ammaanngillat. Innuttaasut apeqqutaat ilisimatitsissutit paasissutissallu, ilisimariikkat, sumiiffimmilu ilisimatusarnerit misissuinerillu tamanut saqqummiunneqarsimasut pitsaassutsimikkullu qulakkiikkat tunngavigalugit sapinngisamik annertunerpaamik akineqarput. Ilaatigut aamma Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup 2017-imi nammineerluni Narsamiit tunngavissatut misissugai pillugit 30. august 2017-imi Narsami

tamanut ammasumik ataatsimiititsinermi Narsami innuttaasunut ilisimatitsissutigineqarput.”

4. Kuannersuarni aatsitassarsiorneq uranimik thoriumimillu akulinnik pīaanermik akoqarsinnasoq pillugu peqqissutsimut avatangiisinullu sunniutigisinnaasai pillugit illuinnaasiunngitsumik paasitsitsiniaanissamik ingerlatsinissamut Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Naalakkersuisut siunnersortaat ilisimatitsissutit paasissutissallu, ilisimariikkat, sumiiffimmilu ilisimatusarnerit misissuinerillu tamanut saqqummiunneqarsimasut pitsaassutsimikkullu qulakkiikkat tunngavigalugit oqaaseqarput. Tassani ilaatigut Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup nammineerluni misissugai, Nationalt Center for Miljø og Energi-p aamma Pinngortitaleriffiup siunnersortaa Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornerit misilittagaat, kiisalu nunani tamalaani misilittakkat saqqummiunneqarput. Aatsitassarsiornermut inatsimmi § 3 a, imm. 4 naapertorlugu Naalakkersuisut avatangiisinut siunnersortai attuumassuteqanngillat.

Tamatuma saniatigut pisortani oqartussaasut pisussaapput, sullissinermut inatsimmi aalajangersakkat, kiisalu pisortat sullissineranni maleruagassat tunngavissallu naliginnaasut naapertorlugit paasissutissanik kinaassusersiorfiunngitsunik paasissutissiissallutik.

Avatangiisinut naliliineq naammassippat, tamanut ammasumik tusarniaasoqassaaq, aammalu aatsitassaqaarnermut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit innuttaasunik ataatsimiititsisoqassaaq, tamatumalu kingorna avatangiisinut naliliineq akuerineqassanersoq Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput.

Tamatuma saniatigut maluginiarpara, apeqqutinni paasissutissiissut una taagit: *”Ilisimaneqareerpoq Risø Forsøgscenterip nalilersimagaa aatsitassarsiorfimmī ammasumeersut pujoralaat ukiumut tonsit tusindtillit arlallit teqqaasarnissaat”*.

Tassungu tunngatillugu Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik imaattumik ilisimatitsissuteqarpoq: *”Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup aamma Nationalt Center for Miljø og Energi-mi, Aarhus Universitet-imi Pinngortitaleriffimmilu ilisimatusarnikkut siunnersortit paasissutissiissut, 1983-imi RISØ-p danskit Inuussutissarsiornermut Ministeriaqarfiannut nalunaarusiaaneersoq ilisimavaat. Nalunaarusiaq tamakkerlugu uani atuarneqarsinnaavoq: http://orbit.dtu.dk/fedora/objects/orbit:87561/datastreams/file_fa346e27-f1e1-4302-bf9b-03e5da76aa51/content.*

Nalunaarusiami qupperneq 44-mi allaaserinnittoq apeqqummi pineqartoq pillugu paasissutissiissuteqarpoq: aatsitassarsiorfimmīit pujoralak tamarmiusoq ukiumut 1000 tonsiusinnaasoq. Pujoralaap annertussusia suliasamat siunnersuut 1983-imeersoq, ukiumut saviminissamik 8 millioner tonsimik tunisassiorfiusussa q tunngavigalugu naatsorsugaavoq. Maanna Kuannersuarmi suliasami,

siumoortumik tamanut ammasumik tusarniaanermi Greenland Minerals A/S-imit saqqummiunneqartumi tassunga assersuullugu ukiumut saviminissamik 3 millioner tonsimik tunisassiarineqartartussaavoq. Aamma 1983-imi naatsorsukkani suleriaatsit pujoralammut killilersuutaasussat eqqarsaatigineqanngillat, arlalippassuarnillu nalorninartortaqarlutik.

Avatangiisit pillugit nalornissutaasut taamaattut ullumikkut akuerisaanngillat. Pujoralaap annertussusissaanut pujoralaallu siaruarnissaannut naatsorsukkat inatsisit maleruagassallu naapertorlugit ingerlatseqatigiiffimmit qinnuteqartumit suliarineqartussaapput, tamatumalu kingorna sullissivinnit attuumassuteqanngitsunit namminersortunit naatsorsukkat inerneris misissorneqartussaallutik. Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit naapertorlugit Aarhus Universitet-imi Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet aamma Pinngortitaleriffik, kiisalu immikkut ilisimasallit attuumassuteqanngitsut allat pisariaqartitsisoqartillugu atorpeqarsinnaapput. Ingerlatseqatigiiffik ataaseq naatsorsukkat tunngavigalugit pujoralaap annertussusianik pujoralaallu siaruartarneranik appaanissamut aaqiissutissanut nassuiaasiussaaq, killissarititassatut aalajangiussat siunissami ungasinnerusumi aatsitassarsiorfiup eqqaani, inuit, uumasut naasullu sunnerneqarfigisinnaasaanni malinneqarsinnaaniassammata.”

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Siverth K. Heilmann